

شانىياز كەپەل



قۇياش قىزى

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

شانىياز كەپەل

قۇياش قىزى

(شېئىرلار توپلىمى)



قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

太阳的女儿: 维吾尔文/夏尼亚孜·卡帕力著. —喀什:
喀什维吾尔文出版社, 2009. 2

ISBN 978—7—5373—1748—1

I. 太… II. 夏… III. 诗歌—作品集—中国—当代—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 016113 号

责任编辑: 齐曼古丽·阿吾提

责任校对: 坎拜尔古丽·吾斯曼

太阳的女儿

夏尼亚孜·卡帕力 著

喀什维吾尔文出版社出版发行

(喀什市塔吾古孜路 14 号 邮编: 844000)

各地新华书店经销

喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷

850×1168 毫米 1/32 开本 4.125 印张 2 插页

2009 年 2 月第 1 版 2009 年 2 月第 1 次印刷

印数: 1—3000 定价: 10.00 元

本集子选录了作者近年来所写的一部分诗歌。

مەسئۇل مۇھەررىرى: چىمەنگۈل ئاۋۇت
مەسئۇل كوررېكتورى: قەمبەرگۈل ئوسمان

قۇياش قىزى

ئاپتورى: شانسىياز كەپەل

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلىپ تارقاتتى
(قەشقەر شەھىرى تارбоغۇز يولى 14 - قورۇ، پوچتا نومۇرى: 844000)
جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرىدا سېتىلىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
فورماتى: 1168×850م، 1/32
باسما تۈپتى: 4.125 قىستۇرما ۋارىقى: 2
2009 - يىل 2 - ئاي 1 - نەشرى
2009 - يىل 2 - ئاي 1 - بېسىلىشى
تىراژى: 3000 — 1

ISBN 978—7—5373—1748—1

باھاسى: 10.00 يۈەن



ئاپتونىڭ يېقىنقى سۈرىتى



ئاپتور ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن بىللە

نەشرگە تەييارلىغۇچىدىن

بۈگۈنكى دەۋر تاجىك ئەدەبىياتى خۇددى ئېگىز يايلاقلاردىكى رەڭگارەڭ گۈللەردەك ئۆزگىچە خۇش پۇراق چېچىپ، كەڭ ئوقۇرمەنلەرنىڭ تەشۋالىقىنى قاندۇرماقتا.

شۇ شېئىرىيەت گۈلزارلىقىدىكى خۇش پۇراق گۈللەرنى قەلەم ۋاسىتىسىدىن پايدىلىنىپ تېخىمۇ جۇلالىق ئېچىلدۈرۈپ ۋە جاپالىق پەرۋىش قىلىپ كېلىۋاتقان تالانتلىق مېھنەتكەش تاجىك شائىرى شانىياز كەپەل 1958- يىلى تاشقورغان ناھىيە بۇرۇمسال يېزىسىنىڭ ژۇراب كەنتىدە دۇنياغا كەلگەن. ئۇ باشلانغۇچ ساۋاتىنى ئۆز يۇرتىدا چىقىرىپ، 1973- يىلىدىن 1978- يىلىغىچە تاشقورغان ناھىيىلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپتە، 1978- يىلىدىن 1983- يىلىغىچە قەشقەر پېداگوگىكا ئىنستىتۇتىنىڭ تىل - ئەدەبىيات فاكولتېتىدا ئوقۇغان.

ئۇ باكا لاۋرلىق ئۇنۋانى بىلەن ئوقۇش پۈتكۈزۈپ، تاشقورغان ناھىيىلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپكە تەقسىم قىلىنىپ تازا ھازىرغىچە تىل - ئەدەبىيات ئوقۇتقۇچىسى، ئىلمىي مۇدىر قاتارلىق خىزمەتلەرنى ئىشلەپ كەلمەكتە.

شانىياز كەپەلنىڭ ئىجادىي پائالىيىتى 1980- يىلىدىن باشلانغان بولۇپ، ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدىكى ھەر قايسى گېزىت - ژۇرناللاردا ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ 500 پارچىغا يېقىن نەزمىي ئەسەرلىرى ئېلان قىلىندى. ئۇنىڭ «سە-خىندىم»، «قويچى مەن» «پارتىيەم»، «سالام يۇرتۇم» قاتارلىق شېئىرلىرى «خۇش ئامەدى» ناملىق شېئىرلار توپلىمىغا،

«ۋەتەن ئۆمىدى — مېنىڭ ئۆمىدىم»، «رەسىم سىزمەن»، «جەڭچى قەلبى»، «تاغ ئوغلانى»، «غۇنچىلار ئاۋازى»، «يەتتە زات دىللاردا ھايات» قاتارلىق شېئىرلىرى «مۇزتاغ سۆيگۈسى» ناملىق شېئىرلار توپلىمىغا، «بەختىيار خەلقىم»، «قەيسەر مالچى»، «ئىشچان قىزغا» قاتارلىق شېئىرلىرى «شىنجاڭ تا-جىك ئەدىبلىرى» ناملىق كوللېكتىپ توپلامغا كىرگۈزۈلگەن. «گۈزەل تاشقورغان»، «تاشقورغان دەرياسى»، «پامىر ئوغل-مەن»، «رەسىم سىزمەن»، «مۇزتاغ خىسلىتى» قاتارلىق شې-ئىرلىرى خەنزۇ تىلىغا تەرجىمە قىلىنىپ «مىللىي يازغۇچىلار» ژۇرنىلى ۋە «تاجىك خەلق ناخشىلىرى» ناملىق توپلامغا كىرگۈ-زۈلگەن.

شانىياز كەپەل ھازىر قەشقەر ۋىلايەتلىك يازغۇچىلار جەمئى-يىتىنىڭ ئەزاسى. ئۇ، ئەسەرلىرىنى كۆپىنچە ئۇيغۇر تىل - يېزىقىدا يازىدۇ. ئەسەرلىرىنىڭ كۆپ قىسمىدا يېزا تۇرمۇشى، تاجىك خەلقىنىڭ باتۇر - ئەمگەكچانلىقى، مېھماندوستلۇقى، گۈزەل ئەخلاق - پەزىلىتى، تاشقورغاننىڭ گۈزەل تاغ - دەريا مەنزىرىلىرى ئاساسىي تېما قىلىنغان. ئەسەرلىرىنىڭ تېما دائى-رىسى كەڭ، پىكرى ئىزچىل، چۈشىنىشلىك، شەكلى ئاددىي، مىللىي پۇرىقى كۈچلۈك بولۇشتەك كۆپ تەرەپلىمە ئالاھىدىلىك-كە ئىگە. شانىياز كەپەلنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتى بارغانسېرى ئاددىيلىقتىن مۇرەككەپلىككە، تېپىزلىقتىن چوڭقۇرلۇققا قاراپ تەرەققىي قىلىپ، نۇرغۇنلىغان مول مەزمۇنلۇق ئەدەبىي ئىجاد-يەت سەمەرىسىنى رويپا چىقاردى. ئۇ تاجىك مىللىتىنىڭ پىسخىك ئالاھىدىلىكى، جەمئىيەت تەرەققىياتى، مەدەنىيەت - سەنئەت، دۇنياقارىشىنى، كىشىلىك تۇرمۇشنىڭ ئەڭ نازۇك تەرەپلىرىنى ئۆزىنىڭ چىن، لىرىك ھېسسىياتى بىلەن زىچ بىر-لەشتۈرۈپ، ئىجادىيەت دۆلدۈلىنى جەمئىيەت بەيگىسىنىڭ ھەر-

قايسى تەرەپلىرىدە توختىماي چاپتۇرۇپ، تاجىك ئەدەبىياتىنىڭ قاراڭغۇ تەرەپلىرىنى ئۆز ئىجادىيىتىنىڭ يالقۇنلۇق نۇرى بىلەن نۇرلاندۇردى.

مەن ئۈمىدۋار شائىرىمىز شانىياز كەپەلنىڭ ئەدەبىي ئىجازىتىدىن ئىشلىرىغا تېخىمۇ زور ئۇتۇقلارنى تىلەش يۈزىسىدىن ئۇنىڭ بىر قىسىم شېئىرلىرىنى تاللاپ «قۇياش قىزى» دېگەن بۇ شېئىرلار توپلىمىنى نەشرگە تەييارلاشنى توغرا تاپتىم. ئە- شىنمەنكى، بۇ شېئىرلار توپلىمى شانىياز كەپەلنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىجادىيەت ئىشلىرىغا تېخىمۇ داغدام يول ئېچىپ بې- رىش بىلەن بىرگە، كەڭ ئوقۇرمەنلەرنى تاجىك مەدەنىيىتىنى چۈشىنىش، تاجىكلار ئولتۇراقلاشقان تاشقورغاننىڭ تەبىئىي گۈ- زەل مەنزىرىسىدىن يىراقتا تۇرۇپ ھۇزۇرلىنىشتەك ياخشى پۇر- سەتلەر بىلەن تەمىن ئەتكۈسى.

روزى گۈلباي

مۇندەرىجە

1	تاجىك قىزى
3	بىر دەستە مەرۋۇي
5	دىيارىم
6	قەلب ئىزھارى
7	كېلىمەن
8	لەۋزىمنى ئاقلايمەن
9	قوش يۈرەك
10	باھار جىلۋىسى
11	كەلدى شاۋگۈن
13	ياز
14	جەڭچى سۆيگۈسى
15	ۋەتەن ئىشىقىدا
16	كۈلىمەن
17	قىزىم ۋە چېچەك
18	سالام يۇرتۇم
21	ئىشچى ناخشىسى
22	ۋەتىنىم
23	قويچىمەن
24	سېغىنىدىم
25	جەڭچى قەلبى
26	ئىجادكارغا
28	شائىرغا مۇھەببەت
29	باھار
30	بەختىيار خەلقىم

- 31 باھار شادلىقى
- 32 كېيىنەك
- 33 رەسىم سىزىمەن
- 34 يۈرەك تامچىلىرى
- 35 لەۋز قىل
- 36 بەزىلەر
- 38 مېنىڭ جاۋابىم
- 39 قەيسەر مالچى
- 41 ئۇ شۇنداق جاپاكەش
- 43 بۈگۈنكى كۈنۈمدە
- 44 سۈتتەك ئاق
- 45 پامىر كۈيلىرى (سېكىل)
- 45 گۈزەل تاشقورغان
- 46 تاشقورغان دەرياسى
- 46 يايلاقتىكى ناخشا
- 47 ھۆسنىڭگە نۇر سېپەر ئالتۇن رەڭ قۇياش
- 48 مەلىكە بۇلاق
- 49 مۇقەددەس خىسلەت
- 50 پامىر ئوغلىمەن
- 51 پامىرغا مۇھەببەت
- 52 قەلب كۈيى
- 53 بالىلىق چاغلار
- 60 تەبئەت شۇ قەدەر سېخىي - گۈزەلسەن
- 61 يالغانچىلىق - پەسكەشلىك
- 62 ئۆكۈنۈش
- 64 قالار مەندىن يادنامە

66	 چۈچۈك تۇيغۇلار
68	 يىگىرمە ياش
70	 قۇياش قىزى
71	 مۇۋەششەھلەر
71	 جۈپ ئوغلاننىم
73	 يەتتە زات
82	 باغ ناخشىلىرى
82	 باغ
83	 باغۋەن
84	 كۆچەت
85	 سەيلىگاھ
87	 ناخشا تېكىستلىرى
87	 سەن ئۆزۈڭ
87	 سايىرىتىپ راۋابىمنى
88	 ۋەتەن قوينىدا
89	 دەۋرىمىز گۈزەل - پارلاق
90	 گۈزەل پامىر
91	 تاغ ئوغلانى
92	 گۈلسۈرەت
93	 سالام سىزگە مۇئەللىم
94	 گۈزەل ياشلىق
94	 كۈيلەيمىز باھار - يازنى
95	 قوبۇل ئەتكىن سالامىمنى
96	 چوپان قىز
97	 زەرەپشان
98	 ئانا يۇرتۇم بۇرمىسال

99	 ئاق چېچەك
100	 غۇنچىلار ئاۋازى
100	 مەكتەپ گۈزەل
101	 كىتابنى مەن دوست تۇتتۇم
102	 بۇلبۇل بولۇپ سايىدىم
103	 پەنگە يۈرۈش قىلايلى
104	 كېلىك دوستلار
105	 بىز ھەر مىللەت ئۆسمۈرلىرى
108	 مەكتەپ بېغىدا
111	 رۇبائىيلار
119	 تۇيۇقلار



تاجىك قىزى

خۇشروى قىز ئىشقىڭدا يۈرىكىم ئاتەش،
قەلبىمنىڭ قېتىدىن تەسۋىرلەي سېنى.
ۋە لېكىن ئىقرارمەن قەلىمىم ئاجىز،
شۇڭلاشقا كەچۈرگەن گۈزەل قىز مېنى.

بېشىڭغا ياراشقان كۈلتاغىمۇ ① گۈلدەك،
دىلىمغا زوق بەرگەن جۈپ كۆزۈڭ ئويناق.
قىپقىزىل ئاناردەك مەڭزىڭ، لەۋلىرىڭ،
پاك ئىشقىم سەن ئۈچۈن ماگمىدەك قايناق.

چىرايىڭ، ھۆسنىڭنى گۈزەل دېمەيمەن،
دېگىنىم پاك ۋىجدان، قەلبىڭمۇ گۈزەل.
بارىڭنى ئاتىدىڭ ۋەتەن - ئەل ئۈچۈن،
شۇڭا سەن ھەممىنىڭ تىلىدا غەزەل.

كۆكسىڭدىن چۈشمەيدۇ شان - شەرەپ گۈلى،
سەن دائىم ھەر ئىشتا ئالدىدا بولغاچ.

① كۈلتا - تاجىك خوتۇن - قىزلىرىنىڭ باش كىيىمى.



قىشمۇ ياز ئوخشاشلا تەر تۆكۈپ ئىشلەپ،
ئەمگەكنى ئۆزۈڭگە يېقىن يار تۇتقاچ.

ئۆزلىگىن كۈنسېرى يۈكسەك پەللىگە،
«ئىشچان قىز» شەرەپلىك نامىڭنى ساقلا.
تارتساڭمۇ مىڭ جاپا ۋەتەن ئىشقىدا،
كۈرەشتە دائىما بۇرچىڭنى ئاقلا.

ئاخىرقى ئۈمىدىم چېۋەر قىز سەندىن،
پاك دىلىڭ - قەلبىڭنى بەرگىن سەن ماڭا.
سەن ئۆزۈڭ ئەمگەكچان ھەم گۈزەل بولغاچ،
يۈرىكىم قېتىدىن كۆيدۈم مەن ساڭا.

مەنمۇ ھەم پەرھاد تەڭ بىلىم شەيداسى،
تۈرىمەن كۈرەشتە قەتئىي تاقابىل.
بۇ يۈرەك سۆزۈمنى قوبۇل قىل جانان،
بىرگە شان قۇچۇشقا ئىشەنچىم كامىل.



بىر دەستە مەرۋىي

سۆيگىنىم - ئامرىقىم، گۈزەل يايلاقتىن،
ئەۋەتكەن سوۋغىنى تاپشۇرۇپ ئالدىم.
ئەۋەتكەن سوۋغىسى - بىر دەستە مەرۋىي.
ئەزىزلەپ پۇرىدىم، قوينۇمغا سالىدىم.

شۇ گۈزەل دىيارىم يايلاق قوينىدا،
تونۇشۇپ سىناشقانىدۇق ئىككىمىز.
ئەمگەكتە كۈنسېرى قۇچۇپ شان-زەپەر،
شۇ چاغدا چىڭغان سۆيگۈ، ۋەدىمىز.

مەن كەتتىم مەكتەپكە - بىلىم يۇرتىغا،
يارىمنىڭ شەرتىنى يۈرەككە تېڭىپ.
ئۇ قالدى يايلاقنىڭ بولۇپ بىر گۈلى،
ۋەتەننى، خەلقنى ئەڭ ئەلا بىلىپ.

ئېھ، يارىنىڭ قەلبىنى چۈشەندىم قايتا،
مەقسەتنى چارۋىدىن مول ھوسۇل ئېلىش.
يايلاقتا قىشۇ ياز پەرۋىش قىپ مالنى،
ئىقبالنىڭ يولىغا مەھكەم ئۇل سېلىش.



بېغىشلاپ كۈچ ماڭا ئاشۇ مەرۋىگۈل،
مەكتىپىم قوينىدا قۇچتۇم شان - زەپەر.
كېچىنى ئۇلاپ مەن، تىنماي ھەركۈنگە،
ئەجرىمدىن ئىجادىم ئاشتى شۇ قەدەر،

ۋەتەنگە ساپ تەردىن تۇتساق گۈلدەستە،
شەرەپنىڭ گۈلىنى تاقايىمىز شۇ چاغ.
يېتىمىز ئارزۇنىڭ ۋىسالىغا ھەم،
بەرگەن چىن ۋەدىنى ئاقلايمىز شۇ چاغ.